

Către: **Dna Zinaida GRECEANÎ,**
Președintele Parlamentului RM

DI Vladimir GOLOVATIUC,
Președintele Comisiei Parlamentare economie, buget și finanțe

DI Alexandru JIZDAN,
Președintele Comisiei Parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică

DI Igor VREMEA,
Președintele Comisiei Parlamentare politică externă și integrare europeană

DI Ion CHICU,
Prim-ministru al RM

DI Sergiu RAILEAN,
Ministru al Economiei și Infrastructurii

Copie: **Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru**

Delegația Uniunii Europene la Chișinău

Nr. 41/20-AP din 04.08.2020

Ref.: Document de poziție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.7 din 21 ianuarie 2020)

Stimați Domni, Stimate Doamne,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și urmare examinări *proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.7 din 21 ianuarie 2020)*, comunică următoarele.

Ținem să menționăm că proiectul de lege transpune parțial doar conceptele generale ale *Regulamentului nr. 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune*, redacția propriu-zisă a normelor juridice din proiectul de lege nefiind similară ca conținut cu cea a normelor din cadrul normativ comunitar.

Totodată, subliniem că Regulamentul 2019/452 nu impune statelor membre obligația de adoptare sau menținere a unui mecanism de examinare pentru investițiile străine directe. În aceeași ordine de idei constatăm că în Republica Moldova, mecanismul de examinare a investițiilor străine propus de autorii Proiectului este deja reglementat prin *art. 121 al Legii nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător*, iar autoritatea responsabilă de selectare, monitorizare și control este Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 585 din 12.05.2016 cu privire la Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională care selectează și aprobă lista proiectelor investiționale de importanță națională*, monitorizează încheierea și implementarea acordurilor date, precum și întreprinde acțiuni de realizarea acestora. Totodată, prin *Hotărârea Guvernului nr. 274 din 29.05.2019*, a fost aprobat Regulamentul privind modul de elaborare, încheiere și monitorizare a implementării acordurilor de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice.

Reieșind din cele menționate, considerăm că noile reglementări se suprapun cadrului normativ deja existent, iar în condițiile promovării respectivului proiect, este necesar de a revizui întreg cadrul legal pertinent pentru excluderea interpretărilor duale și a paralelismelor juridice.

Cu privire la fundamentarea economică a proiectului dat, atenționăm asupra faptului că acesta conține norme de reglementare a activității de întreprinzător și, conform prevederilor *art. 25 din Legea nr. 100/ 2017 cu privire la actele normative și ale art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității*

de întreprinzător, proiectul trebuie să fie însoțit de analiza impactului de reglementare. Totodată, considerăm necesară revizuirea notei informative la proiect conform cerințelor art. 30 al Legii 100/2017.

Mai mult ca atât, aducem la cunoștință că proiectul supus consultărilor denotă lipsa certitudinii și a previzibilității, transparenței decizionale și transparenței reglementării, reglementării materiale și procedurale a inițierii, desfășurării și lichidării afacerii și a proporționalității în raporturile dintre stat și întreprinzător. Astfel, carențele proiectului dat, pot genera următoarele riscuri pentru societățile comerciale:

- Lipsa termenului de prescripție pentru efectuarea controlului asupra tranzacțiilor deja încheiate;
- Lipsa efectelor juridice ale unei potențiale decizii de refuz a Consiliului pentru promovarea proiectelor investiționale în domeniile de importanță pentru securitatea statului, cu privire la o tranzacție deja încheiată, în special atunci când dreptul de proprietate sau de posesie/folosință a unui bun de importanță pentru securitatea statului înstrăinat sau grevat în baza unei asemenea tranzacții a fost înregistrat în modul prevăzut de lege până la intrarea în vigoare a acestei legi;
- Proiectul nu prevede drepturile și obligațiile investitorilor aferente mecanismului propus și nu stabilește sistemul de guvernare a procesului decizional de examinare a investițiilor;
- Proiectul nu stabilește calea de atac pentru investitor în cazul refuzului primit, fapt ce contravine Regulamentului 2019/452, Constituției Republicii Moldova, actelor interne și comunitare la care Republica Moldova este parte;
- Grad sporit de coruptibilitate și incertitudine pentru investitori în lipsa cerințelor față de organele de conducere ale entităților care vor fi evaluate prin prisma mecanismului;
- Proiectul nu stabilește cerințele și termenii de conformare pentru investitori care nu corespund cerințelor stabilite de mecanismul de evaluare a investițiilor;
- Posibilitatea prevăzută în acest proiect de lege de a rezolva tranzacțiile care au obiect un bun de importanță pentru securitatea statului fără a exista o limită în timp creează incertitudini pentru investitor privind siguranța investiției sale.

În ceea ce ține de obligativitatea semnării acordurilor de investiții în domeniile de importanță pentru securitatea statului încheiate între investitor și Guvern, aceasta creează o lipsă de integrare cu prevederile art. 121 din *Legea 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător*. Autorii realizează o profundă confuzie pentru mediul de afaceri. Astfel, potrivit art. 121 din *Legea 81/2004* sunt reglementate acordurile de investiții ca măsură de protecție a investitorului și în care are loc implicarea/suportul Guvernului ca garant al realizării acestei investiții, pe de o parte, și potrivit art. 131 din Proiect pentru completarea Legii 81/2004, se propune reglementarea acordurilor de investiții în domeniile de importanță pentru securitatea statului, dar în lipsa suportului/garanțiilor din partea Statului pentru investitor.

Cu privire la prevederea inclusă în Proiect de a aproba lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență prin Hotărâre de Guvern, considerăm aceasta fiind una defectuoasă și ne corelată cu cadrul național existent. Drept urmare, menționăm că Banca Națională a Moldovei a adoptat *Hotărârea nr. 91 din 02.05.2013 cu privire la stabilirea listei jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență*. Totodată, Comisia Națională a Pieței Financiare prin *Hotărârea nr. 42/5 din 12.08.2016 a aprobat Lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență și cu un grad sporit de risc*. În aceeași ordine de idei, potrivit art. 41 alin. (3) din *Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017*, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina sa web lista jurisdicțiilor care nu implementează standarde internaționale de transparență, de asemenea actualizează periodic informația dată.

Reieșind din cele menționate, considerăm necesar de a reflecta în proiect propuneri de revizuire a actelor prezentate supra cu privire la Lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență.

În acest context, solicităm respectuos examinarea propunerilor și comentariilor parvenite din partea mediului privat și luarea în considerare al acestora.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv al Asociația Businessului European

